ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «18» серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕРЕКЛАД ХУДОЖНЬОГО ДИСКУРСУ»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Переклад художнього дискурсу
Шифр і назва спеціальності	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітньо-професійна програма	Англійська мова і література (друга мова – німецька)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	4 кредити ЄКТС / 120 годин. Лекції: 14 годин; практичні (семінарські) заняття: 20 годин; самостійна робота: 86 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, II семестр
Мова викладання	англійська, українська
Вихідний рівень володіння мовою	англійська мова – не нижче В2 (CEFR)
Вид підсумкового контролю	залік (за результатами поточного контролю)
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Романенко К.М.,
Науковий ступінь	Кандидат економічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	
E-mail	
Контактний телефон	
Телефон кафедри	
Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Переклад художнього дискурсу» належить до вибіркових освітніх компонентів (ВК 2.6) освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 «Філологія» (спеціалізація В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська») і вивчається у ІІ семестрі (1 курс). Здобувач обирає її з блоку вибору як альтернативу дисципліні «Переклад конференцій». Курс спрямований на формування вмінь художнього перекладу з англійської мови українською: специфіка художнього дискурсу, відтворення ідіостилю, образності, ритміки та звукопису, мовлення персонажів, культурно маркованих елементів, гумору й гри слів, а також історія та сучасний стан українського художнього перекладу і можливості цифрових інструментів у літературному перекладі.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: теорія та практика перекладу художніх текстів різних родів і жанрів.

Мета курсу: сформувати в здобувачів уміння здійснювати художній переклад, що зберігає естетичну та комунікативну цінність оригіналу.

Завдання навчальної дисципліни:

– розкрити специфіку художнього дискурсу як об'єкта перекладу;

– навчити відтворювати ідіостиль автора;

– сформувати вміння перекладати образні засоби, гумор і гру слів;

– навчити перекладати мовлення персонажів і діалекти;

– ознайомити з особливостями перекладу поезії;

– ознайомити з історією та сучасним станом українського художнього перекладу;

– розвинути навички редагування й критики художнього перекладу.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Література англомовних країн», «Техніка перекладу з основної іноземної мови (англійської)».

Постреквізити навчальної дисципліни: перекладацька практика, переддипломна практика, підготовка та захист кваліфікаційної роботи.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства. ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації). ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальним планом передбачено лекції (14 год.), практичні (семінарські) заняття (20 год.) та самостійну роботу (86 год.). Форма підсумкового контролю – залік.

Методи навчання: лекції (проблемна, лекція-дискусія); перекладацькі майстерні; порівняльний аналіз перекладів; редагування; дискусії; проєктний метод; групова робота.

Методи оцінювання: письмовий художній переклад з коментарем; порівняльний аналіз перекладів; рецензії; усне опитування; тестовий контроль (модульні контрольні роботи); захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль і взаємооцінювання; залік.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади художнього перекладу				
Тема 1.	Художній дискурс як об'єкт перекладу; естетична функція; стратегії художнього перекладу.	2	2	10
Тема 2.	Ідіостиль автора та його відтворення; наративна перспектива.	2	3	11
Тема 3.	Образність, ритм і звукопис у прозі та поезії; переклад віршованих текстів.	2	3	11
Тема 4.	Культурно марковані елементи, гумор і гра слів у художньому перекладі.	2	2	10
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Практика художнього перекладу				
Тема 5.	Переклад мовлення персонажів: діалекти, соціолекти, неформальна мова.	2	3	11
Тема 6.	Переклад сучасної прози та літератури для дітей і молоді.	2	3	11
Тема 7.	Український художній переклад: традиції, школи, сучасні видавничі практики.	1	2	11

Тема 8.	Редагування та критика художнього перекладу; цифрові інструменти в літературному перекладі.	1	2	11
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**14**	**20**	**86**

Самостійна робота (86 год.) забезпечує систематичне формування навичок художнього перекладу. Основними видами самостійної роботи є: переклад художніх текстів; порівняльний аналіз перекладів; написання рецензій; редагування; виконання ІНДЗ; підготовка до модульних контрольних робіт і заліку.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Порівняльний аналіз двох перекладів фрагмента прози.	10	Аналітична записка
Тема 2	Переклад фрагмента прози з коментарем щодо відтворення ідіостилю.	11	Переклад з коментарем
Тема 3	Переклад вірша з коментарем щодо ритму й рими.	11	Переклад з коментарем
Тема 4	Переклад фрагмента з грою слів і гумором.	10	Переклад з коментарем
Тема 5	Переклад діалогу з діалектними та соціолектними елементами.	11	Письмовий переклад
Тема 6	Переклад фрагмента дитячої або молодіжної літератури.	11	Письмовий переклад
Тема 7	Огляд сучасних українських перекладів англомовної прози.	11	Огляд
Тема 8	Рецензія на опублікований переклад; оформлення та подання ІНДЗ.	11	Рецензія, захист ІНДЗ
Разом		**86**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – портфоліо художнього перекладача: 1) переклад оповідання або фрагмента роману (не менше 8000 знаків); 2) переклад двох віршів; 3) перекладацький коментар; 4) рецензія на опублікований переклад; 5) рефлексивний коментар.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: мультимедійні лекційні аудиторії, лінгафонний кабінет і комп'ютерний клас із ліцензійним пакетом Microsoft Office та необхідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії. Використовується офіційний сайт МАУП http://maup.com.ua, система електронного навчання Moodle, платформа Microsoft Teams, електронні бібліотеки, корпуси, електронні словники.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час лекційних і практичних (семінарських)

занять і має на меті систематичну перевірку засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості практичних умінь. Формами поточного контролю є: письмовий художній переклад; порівняльний аналіз перекладів; рецензії; редагування; тестування; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи; виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, дискусія, презентація, захист завдань); письмовий контроль; тестовий контроль; взаємне рецензування; спостереження; проблемні завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку, який виставляється за результатами поточної навчально-пізнавальної діяльності здобувача протягом семестру (до 100 балів) за умови виконання всіх передбачених видів робіт. Здобувач, який набрав менше ніж 60 балів, має право скласти залікову роботу в порядку, визначеному нормативними документами Академії. Дисципліна вважається опанованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів з навчальної дисципліни

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом
Робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	25	25	–	50
Модульна контрольна робота	15	15	–	30
Індивідуальне науково-дослідне завдання (портфоліо художнього перекладача)	–	–	20	20
Поточний контроль разом	**40**	**40**	**20**	**100**
Разом				**100**

Розподіл балів. Поточна діяльність оцінюється до 100 балів (50 – робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях та самостійна робота, 30 – дві модульні контрольні роботи, 20 – індивідуальне науково-дослідне завдання). Мінімальна сума балів для отримання заліку становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі й містить тестові завдання та практичне завдання (переклад фрагмента художнього тексту з коментарем) у межах відповідного змістового модуля. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання художнього перекладу. Оцінюються: збереження змісту й естетичної цінності; відтворення ідіостилю та образності; мовна майстерність; дотримання норм мови перекладу.

Критерії оцінювання аналітичних робіт. Оцінюються: глибина порівняльного аналізу; обґрунтованість оцінок; використання термінології; аргументованість.

Критерії виставлення заліку. Залік («зараховано») виставляється здобувачеві, який виконав усі передбачені силабусом види навчальної роботи, написав обидві модульні контрольні роботи, подав і захистив ІНДЗ та набрав за семестр не менше ніж 60 балів. Оцінка «не зараховано» виставляється здобувачеві, який набрав менше ніж 60 балів або не виконав обов'язкових видів робіт.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання (до 20 балів). Оцінюються: повнота та якість виконання всіх складників завдання; коректність використання фахової термінології; обґрунтованість рішень і висновків; самостійність виконання; дотримання академічної доброчесності; якість публічного захисту та відповідей на запитання.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у конкурсах, олімпіадах, наукових конференціях і публікацію тез або статей з художнього перекладу (зокрема за участь у перекладацьких конкурсах) здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
82–89	**B**	дуже добре	зараховано
75–81	**C**	добре	зараховано
68–74	**D**	задовільно	зараховано
60–67	**E**	достатньо	зараховано
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі переклади, перекладацькі коментарі та аналітичні роботи мають бути виконані самостійно. Подання машинного перекладу без постредагування, опублікованого перекладу іншої особи або згенерованого тексту як власного є порушенням академічної доброчесності. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування лекційних і практичних (семінарських) занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTVIzoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-професійної програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання електронних словників, термінологічних баз, корпусів, CAT-інструментів, систем машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту допускається як складова сучасної перекладацької технології за умови прозорого декларування такого використання та обов'язкового критичного постредагування результату здобувачем. Під час аудиторних контрольних заходів, модульних контрольних робіт і залікової роботи використання систем машинного перекладу та штучного інтелекту не дозволяється, якщо інше не передбачено умовами завдання https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (доступ до світової культури через переклад), Ціллю 10 «Зменшення нерівності» та Ціллю 17 «Партнерство заради стійкого розвитку» (культурний діалог). Під час навчання заохочується повага до культурного розмаїття, інклюзивність, гендерно чутлива мова та ощадливе використання ресурсів.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів (окремий документ), що містять завдання для самостійної роботи за темами, питання для самоперевірки, вимоги до індивідуального науково-дослідного завдання та критерії оцінювання; конспект лекцій; банк завдань для модульних контрольних робіт; добірку навчальних матеріалів і текстів для практичних занять.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. The Translation Studies Reader / ed. by L. Venuti. 4th ed. London ; New York : Routledge, 2021.

2. Munday J., Pinto S. R., Blakesley J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. 5th ed. London ; New York : Routledge, 2022.

3. Computer-Assisted Literary Translation / ed. by A. Rothwell, A. Way, R. Youdale. London ; New York : Routledge, 2024.

4. Bennett A., Royle N. An Introduction to Literature, Criticism and Theory. 6th ed. London ; New York : Routledge, 2023.

5. Кочмар Д. А., Оверчук О. В. Сучасна література англомовних країн : навч. посібник. Рівне : МЕГУ, 2023. 148 с.

Додаткова література

1. Eagleton T. Critical Revolutionaries: Five Critics Who Changed the Way We Read. New Haven ; London : Yale University Press, 2022.

2. The Cambridge Companion to Twenty-First Century American Fiction / ed. by J. L. Miller. Cambridge : Cambridge University Press, 2021.

3. Pym A. Exploring Translation Theories. 3rd ed. London ; New York : Routledge, 2023.

4. Теорія та критика сучасної англомовної літератури та кіно : навч.-метод. посібник / уклад.: Л. С. Добровольська, Т. П. Мироненко. Миколаїв, 2023. 178 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Project Gutenberg. URL: https://www.gutenberg.org
3. The Literary Encyclopedia. URL: https://www.litencyc.com
4. The Booker Prizes. URL: https://thebookerprizes.com
5. Cambridge Dictionary. URL: https://dictionary.cambridge.org
6. Словники України онлайн. URL: https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:
Романенко К.М., Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри

_____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Викладач:
Романенко К.М., Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри

_____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1